
Review: Prostori mesta: sodobne razlage in tradicionalni urbanizem

Reviewed Work(s): Town Spaces: Contemporary Interpretations in Traditional Urbanism by Rob Krier

Review by: Katarina VIŠNAR

Source: *Urbani Izziv*, Vol. 15, No. 1, Koridorji in poselitev / Corridors and settlement (junij, 2004), pp. 81-82

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180517>

Accessed: 04-07-2025 11:21 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

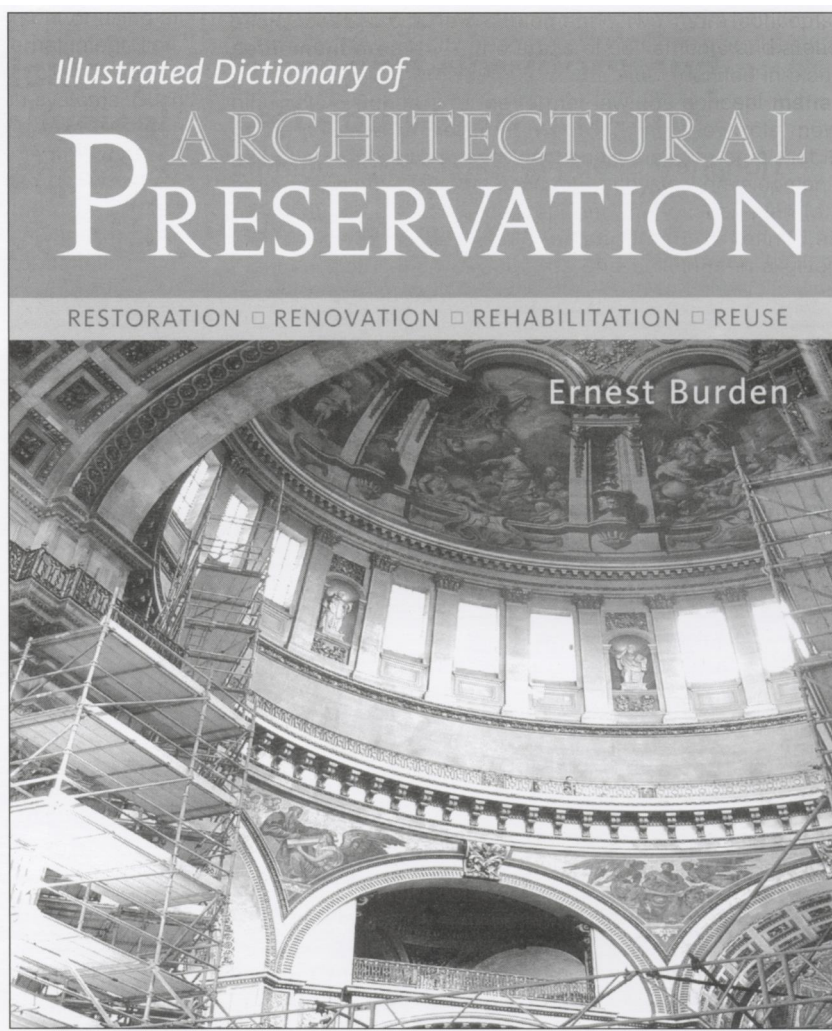
JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

hitekte, vezane na evropsko arhitekturno tradicijo (Macintosh, Asam, Palladio ...), je nasproti vsebinske škrтости teh gesel obsežnost – za dobre pol strani! – gesla Laurent J. Torno, Jr. & Associates (1995), sodobne arhitekturne firme iz St. Louisa, ki se ukvarja s prenovo, zelo presenetljiva.

Spet, nič nenavadnega, če se na koncu zamislimo nad vprašanjem, kdo je ciljna publika pričujočega slovarja. Predstavljam si, da predvsem množica ljubiteljskih *prezervacionistov* z one strani Atlantika. Pomenljiv, četudi naključen in iskreno benigni odgovor na moje vprašanje je podal neki naključni bralec na straneh internetnega megaknjigotržca Amazon, ki je prejšnji Burdenov slovar opisal kot »a fool-proof guide to understanding architectural elements«. Skrb za arhitekturno dediščino je *in*, zato bo pričujoče delo nedvomno našlo svoje hvaležno in ukaželjno bralstvo.

Mag. Katarina Višnar, univ. dipl. um. zgod., Urbanistični inštitut RS, Ljubljana
E-pošta: katarina.visnar@urbinstitut.si

Katarina VIŠNAR

Prostori mesta: sodobne razlage in tradicionalni urbanizem

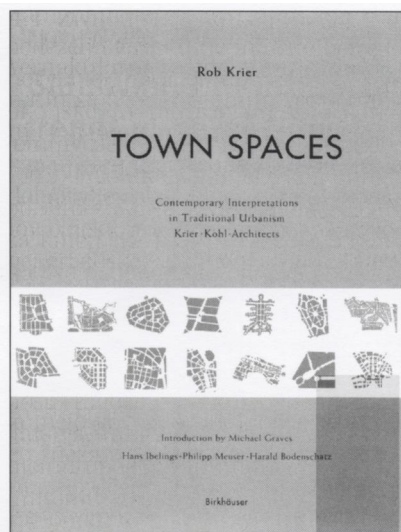
Rob Krier (2003) Town Spaces: Contemporary Interpretations in Traditional Urbanism, Krier-Kohl – Architects, Birkhäuser, 2003

Town Spaces je poglobljena predstavitev tako filozofije kot tudi projektov znanega nizozemskega predstavnika novega tradicionalizma v urbanizmu in urbanem oblikovanju Roba Kriera ter njegovega sodelavca Cristopha Kohla. Razdeljena je v štiri tematska poglavja (Nova mesta, Nova mestna okrožja, Preoblikovanje urbanih središč, Re-

strukturiranje mest), v vsakem je predstavljenih nekaj projektov in na koncu poglavja še študija primera. K tem je, za krajšim uvodom Michaela Gravesa, dodano razmišljanje Roba Kriera o urbanih prostorih, knjiga pa se konča s tremi esejmi: Hans Ibelings razmišlja o delu Kriera in Kohla v nizozemskem kontekstu, Philipp Meuser o

evropskem planiranju od Sitteja do novega urbanizma, na koncu pa Harald Bodenschatz predstavi svoje videnje novega urbanizma v evropski perspektivi.

Praksa Kriera in Kohla skuša razrešiti dileme in težave, ki jih je s seboj prinesel, kot pravi Krier, *fatalni kult modernizma*. Krier

skuša znova prebuditi upanje v dostojanstveno mesto prihodnosti. Zato se urbano oblikovanje, kakršno poskušata ustvarjati s Kohlom, ukvarja s tistimi osnovnimi stvarmi, ki jih je moderno mesto zatrla (kot je recimo občutek za lokalno skupnost). Dela, ki sta jih predstavila, so načeloma obsežni projekti mestnih območij (Den Haag) ali celo celotnih, čisto na novo sprojektiranih mest z zgoščeno stanovanjsko gradnjo (Brandevoort), njuna dejavnost pa obsega projekte po vsej Evropi. Krier in Kohl razvijata detajlno tipologijo za urbane kompozicije, vključujoč oblikovanje in večje posege, ki jih odlikuje občutek za javni duh, red ter možnost identifikacije, pravi Ibelings in nadaljuje, da poskušata Krier in Kohl ustvarjati prostore, ki bodo protiutež raztresenemu, generičnemu in tudi mrežnemu mestu. Kot alternativo ponujata tradicionalistični pristop, ki noče biti nostalgичen, temveč inovativen.

Omeniti velja posebnost Nizozemske, ki je zaradi dolgoletne tradicije aktivizma civilne družbe ter dokaj zgodnje vpeljave konsenzualnega odločanja o načinih regeneracije in prenov urbanih prostorov nehote ustvarila plodna tla za novi tradicionalizem. Priljubljen je postal po zatonu moderne in postmoderne (Nizozemska je dolgo veljala za *Kubo modernistične arhitekture*),

kar se je zgodilo nekje ob svitu devetdesetih prejšnjega stoletja, medtem ko je Nizozemska že od sedemdesetih let razvijala skorajda obsesivno fascinacijo nad gradnjo v majhnem merilu. Današnji nizozemski tradicionalizem se organsko

navezuje na tradicionalizem iz časa med obema vojnoma in tudi na postmoderne evropske provenience.

Mag. Katarina Višnar, univ. dipl. um. zgod., Urbanistični inštitut RS, Ljubljana
E-pošta: katarina.visnar@urbinstitut.si

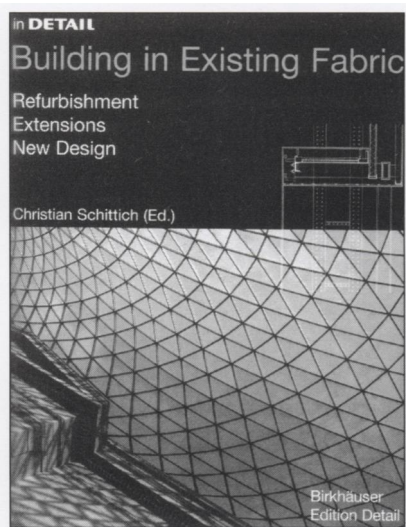
Katarina VIŠNAR

Graditev v sedanjem tkivu

Christian Schittich (ur.) (2003) *Building in Existing Fabric: Refurbishment - Extensions - New Design*, Birkhäuser.

Iskanje nekonvencionalnih konceptov novih namembnosti in prenov grajenih struktur je brez dvoma zelo priljubljena tema predvsem zaradi prednosti, ki jih prenova prinaša v ekonomskem in ekološkem smislu, ob hkratnem upoštevanju arhitekturnih in kulturnih dejavnikov. Publikacija *Building in Existing Fabric* predstavi širok izbor uspešnih in inovativnih, pretežno evropskih izvedenih projektov prenove obstoječih grajenih struktur.

Četudi pogosto radikalne, so predstavljene preнове po svoje izredno pozorne do zdajšnjega, pogosto historičnega in legalno zavarovanega stavbnega gradiva in izkazujejo dobrodošlo inovativnost tako v uporabi materialov kot estetiki pristopa. Zvesto upoštevajo načelo, naj bodo dodatki h gradivu lahko prepoznavni, a kljub temu jim uspeva pozitivno razrešiti večno vprašanje, na katero ni možno oblikovati dokončnega odgovora ter je zato potencialno in vedno znova ubijalsko: kako to izpeljati, ne da bi bili nasilni do starega gradiva? Predstavljeni so znani in manj znani, večji in manjši projekti, od Tate Moderna in British Museuma v Londonu, MoMA v New Yorku ali stanovanjskega kompleksa v Dresdnu do manj znanih zasebnih hiš na podeželju. Dobro izbrane fotografije ob opisih

posamičnih posegov popestrijo tlorisi in povečave izrisov detajlov.

Building in Existing Fabric je zelo spodbudna knjiga, ki dviga zaupanje v možnost in potrebo po kakovostni prenovi. Iz srca ji lahko zaželim, da se – za potrebe navdiha in spodbujanje morale – znajde v rokah arhitekta in arhitektke, ko se začeta spoprijemati s projektom prenove grajenih struktur, pa tudi na knjižni polici konservatorke in konservatorja, da ne pozabita, kako visoke standarde lahko zahtevata od snovalcev prenov grajenih struktur.

Mag. Katarina Višnar, univ. dipl. um. zgod., Urbanistični inštitut RS, Ljubljana
E-pošta: katarina.visnar@urbinstitut.si